REPUBLIKA HRVATSKA
PRAVOBRANITELJ ZA DJECU

DPR-340-01/08-05-7
Zagreb, 1. rujna 2008.

Osnivačima osnovnih i srednjih škola
-svima-

Predmet: **organiziranje prijevoza djece**
- *preporuka, daje se*
- *izvješće, moli se*

Poštovani,

Djeca imaju ustavno pravo na osnovno školovanje i društvo je dužno osigurati obrazovanje po jednakim uvjetima svoj djeci, uvažavajući njihovu dob i mogućnosti.

Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ br. 87/2008) izričito je propisana dužnost osnivača osnovnih i srednjih škola da organiziraju prijevoz učenicima.

Ovom prilikom pozivamo sve osnivače osnovnih i srednjih škola da izvrše svoju dužnost organiziranja prijevoza učenicima te da organiziraju prijevoz učenicima u skladu s odredbom članka 69. citiranog Zakona. Jednako tako, predlažemo svim osnivačima da prilikom organiziranja i financiranja takvog prijevoza osobito vode računa da prijevoz učenika bude siguran te da prijevoznici poduzimaju zakonom propisane mjere kako bi sigurnost djece u prometu bila na najvišoj mogućoj razini.

Potaknuta slučajevima stradavanja djece predškolske i školske dobi za vrijeme njihovog svakodnevnog prijevoza u školu (primjerice nesreće u kojoj su dvije četrnaestogodišnje djevojčice stradale ispavši iz školskog autobusa ili trovanja učenika ugljičnim monoksidom vozeći se u školu školskim autobusom), ali i prijevoza na povremene aktivnosti poput izleta ili posjeti kazalištu, izražavamo našu zabrinutost zbog učestalog nepridržavanja zakonom propisanih mjera.

Ukazujemo da je iz izvješća inspekcije Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova, dostavljenih pravobraniteljici za djecu, uočeno nepridržavanje odredbi članka 44. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu, primjerice da je nekoliko prijevoznika za ugovoreni posebni linijski prijevoz učenika prepustilo obavljanje tog prijevoza drugim prijevoznicima koje su samoangažirali, da neki od prijevoznika nemaju odgovarajuće potvrde o ispunjavanju posebnih uvjeta za autobuse koje propisuje Pravilnik o posebnim uvjetima za vozila kojima se obavlja javni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe ("Narodne novine" br. 120/2005) i Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati vozila kojima se prevoze djeca („Narodne novine“ br. 8/2006), a iz podataka

dostavljenih od Centra za vozila Hrvatske proizlazi da je svega 28 autobusa u Hrvatskoj dobilo tehničku i sigurnosnu podobnost za prijevoz djece, odnosno potvrdu da udovoljavaju uvjetima iz Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati vozila kojima se prevoze djeca.

Naglašavamo da je organizacija i financiranje prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola u mjerodavnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojstvu naručitelja prijevoza s prijevoznicima sklapaju ugovore o prijevozu učenika.

S obzirom na navedeno, u skladu s odredbom članka 10. Zakona o pravobranitelju za djecu („Narodne novine“ br. 97/2003) preporučamo Vam da prije sklapanja ugovora s prijevoznicima i kontinuirano kao ugovorna strana vodite računa da prijevoznici s kojima zaključujete takve ugovore poštuju propisane uvjete prijevoza te da, u skladu s rečenim Pravilnicima, imaju odgovarajuće potvrde.

Također Vam predlažemo da u postupcima javne nabave, kao kriterije na kojima kao javni naručitelj temeljite odabir ponude, predvidite kriterij ekonomski najpovoljnije ponude sa stajališta javnog naručitelja, a ne kriterij najniže cijene, te da u izvješću u razlozima primjene kriterija za odabir na temelju ekonomski najpovoljnije ponude precizno navedete valjane razloge zbog koji primjenjujete dodatne kriterije i dokažete konkretnu financijsku isplativost u kroz kontekst sigurnosti i ispravnosti vozila kojima se prevoze djeca u skladu s citiranim propisima, dokazivim isključivo propisanim potvrdama.

Ponavljamo Vam preporuku pravobraniteljice za djecu upućenu Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa kao tijelu ovlaštenom za provedbu nadzora za utvrđivanje stvarnog stanja u organiziranju prijevoza učenika osnovnih škola u cijeloj državi te za poduzimanje mjera kojima će sustavno i na najbolji način taj prijevoz biti osiguran. Naročito smatramo važnim tumačenje i provedbu primjene zakona i utvrđivanja kriterija za mjerenje udaljenosti između doma i škole te s tim u vezi i ostvarivanja prava na prijevoz. Kriteriji moraju biti jasni i pravični te uvažavati posebnosti raštrkanih naselja te ne smiju biti podložni subjektivnoj procjeni, odnosno tumačenju kako udaljenost treba mjeriti od granice naselja u kojem dijete živi, a ne od adrese doma u kojem živi.

Molimo Vas da nas temeljem odredbe članka 10. Zakona o pravobranitelju za djecu izvijestite o Vašem stavu povodom dostavljene Vam preporuke, kako bismo u skladu sa svojim zakonskim ovlastima mogli poduzimati daljnje mjere radi sprječavanja štetnih djelovanja koja ugrožavaju prava i interese djece te pridonijeti izgradnji cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava i interesa djece.

S poštovanjem,

PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU
Mila Jelavić, dipl.iur